

Laminaat van lisdodde als streekproduct natte teelt

PIER ABE SANTEMA

FEANWALDEN Vol trots toonde Eddy Wymenga gistermiddag de eerste kasten met lisdoddelaminaat erop. Het product kan een katalysator zijn voor duurzaam waterbeheer.

De lisdodde, bekend als de plant met de ‘stinksigaar’, blijkt een toepassing te kunnen krijgen als materiaal voor designmeubelen. In het lichtbruine laminaat zijn de karakteristieke lange, smalle bladeren van de plant goed terug te zien. Studio Tjeerd Veenhoven uit Groningen ontwierp het materiaal.

De kasten, proefexemplaren nog, zijn van de hand van meubelmaker Alle Pilat uit De Falom. Inmiddels is er ook al vraag naar wandpanelen van het lisdoddelaminaat, vertelt Wymenga, initiatiefnemer van het project Better Wetter.

Hij heeft ook een stukje isolatiemateriaal bij zich, dat eveneens ge-

maakt is van lisdodden. Bouwbedrijf Dijkstra Draisma is geïnteresseerd en onderzoekt de mogelijkheden om het te gebruiken, zegt Wymenga. Hij is heel blij met de producten, omdat er een signaal vanuit gaat dat de teelt van de lisdodde economisch interessant zou kunnen worden.

De verdienmodellen die het verbouwen van de lisdodde met zich mee kan brengen, kunnen een lans breken voor een ander waterbeheer in het veenweidegebied van Noord-oost-Friesland, aldus Wymenga. Hij stelt dat het gebied na tientallen jaren van flinke bemaling weer natter moet worden. Door het lage waterpeil komt er lucht bij het veen, waardoor het oxideert en verdwijnt. Er spelen vraagstukken als bodemdaling en verminderde capaciteit van de bodem om water op te vangen.

Dat laatste is een probleem, omdat door klimaatverandering wateroverlast door hevige regenval, maar ook perioden van extreme droogte

‘Je wurde ferrast troch de mooglikheden dy’t der binne’

vaker zullen voorkomen. Een nattere bodem kan overtollig regenwater beter opvangen, maar kan ook water vasthouden als buffer voor zomerse maanden waarin de regen juist lange tijd uitblijft.

Binnen het project Better Wetter, waaraan bedrijven, scholen, overheden en andere organisaties meedoen, wordt onderzocht hoe het voor boeren in het gebied rendabel zou kunnen worden om delen van hun grond natter te laten worden. Om draagvlak te krijgen moet er immers aan de economische belangen van het gebied worden gedacht.

Wymenga onderstreept dat de lisdodde het melkvee niet gaat vervangen. Hij denkt dat de lisdoddeteelt een plek zou kunnen krijgen op gronden die lager liggen en voor boeren toch al lastiger te bewerken zijn. Het kan een optie zijn voor duurzame exploitatie van natte, lage veengronden, aldus Wymenga.

Hoe meer de lisdodde opbrengt, hoe groter de animo voor vernatting zal worden. Daarom is de zoektocht naar meer toepassingen volop bezig. Naast laminaat en isolatiemateriaal, blijkt er veel interesse te bestaan voor stuifmeelwinning, als voer voor bijen in kassen. Wymenga: „Je wurde ferrast troch de mooglikheden dy’t der binne.”

Uit de eerste fase van het onderzoek van Better Wetter in het Bûtenfjild bij Feanwâlden is gebleken dat de teelt van lisdodden kansrijk is. Tijdens de tweede fase wordt bekeken of het ook lukt om grote volumes te verbouwen.